

ABO ENERGY SUOMI OY

ISOLEHDON TUULIVOIMAHANKE

YHTEENVETO ASUKASKYSELYN TULOKSISTA

20.1.2025

20.1.2025

Sisällysluettelo

1.	Asukaskyselyn toteutus	3
2.	Vastaajien taustatiedot	3
3.	Vastaajien suhtautuminen tuulivoimaan yleisesti	7
4.	Hankealueen nykyinen käyttö	8
5.	Arviot tuulivoimahankkeen vaikutuksista.....	10
6.	Suhtautuminen tuulivoimahankkeeseen.....	13
7.	Tietoisuus hankkeesta, tiedottaminen	15
	Liitteet.....	20

20.1.2025

1. Asukaskyselyn toteutus

Osana Ristijärven kunnan alueelle suunnitellun Isolehdon tuulivoimahankkeen YVA-menettelyn sosiaalisten vaikutusten arviointia toteutettiin alueen vakituksille ja vapaa-ajan asukkaille asukaskysely. Kyselyyn vastaaminen oli mahdollista 24.10.2024-24.11.2024.

Kysely toteutettiin pääosin nettikyselynä ja siitä tiedotettiin Kainuun Sanomissa sekä Ristijärven kunnan ilmoitustaululla. Kyselystä lähetettiin postitse tiedote viiden kilometrin säteellä hankealueesta sijaitsevien vakituisten sekä vapaa-ajan asuntojen omistajille. Osoitepöiminnän perusteella tiedotteita lähetettiin yhteensä 546. Lisäksi kyselyyn oli mahdollista vastata paperilomakkeella Ristijärven ja Hyrynsalmen kuntien kirjastoissa. Vastauksia kyselyyn tuli yhteensä 87 kappaletta. Nettikyselyyn vastasi 82 vastaajaa ja kirjastossa paperilomakkeella 5 vastaajaa. Kyselyyn vastaaminen tapahtui anonymisti.

Kyselyn liitteenä oli sekä paperi- että nettilomakkeessa hanke-esite, jossa kerrottiin hankkeen perustiedot. Paperinen kyselylomake on raportin liitteenä 1.

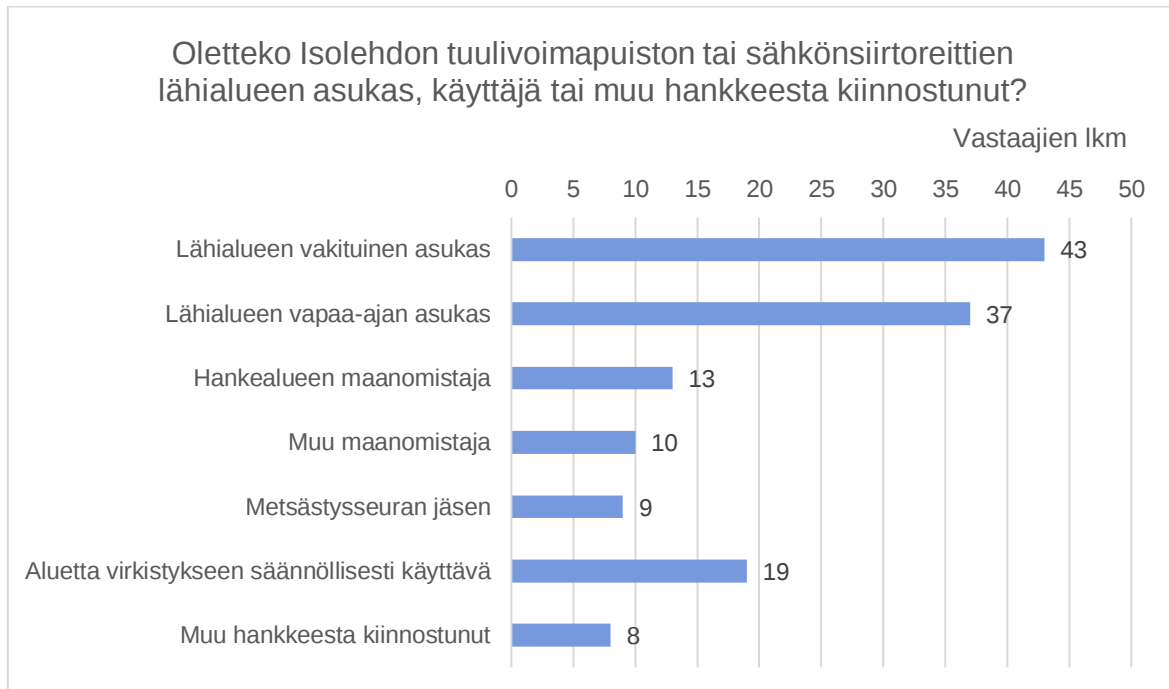
Kyselyssä oli yhteensä 18 kysymystä, jotka jakautuivat seuraavien teemojen alle:

- Vastaajan taustatiedot
- Suhtautuminen tuulivoimaan yleisesti
- Hankealueen nykyinen käyttö
- Arviot tuulivoimahankkeen vaikutuksista
- Suhtautuminen tuulivoimahankkeeseen
- Tietoisuus hankkeesta, tiedottaminen
- Avoimet kysymykset

2. Vastaajien taustatiedot

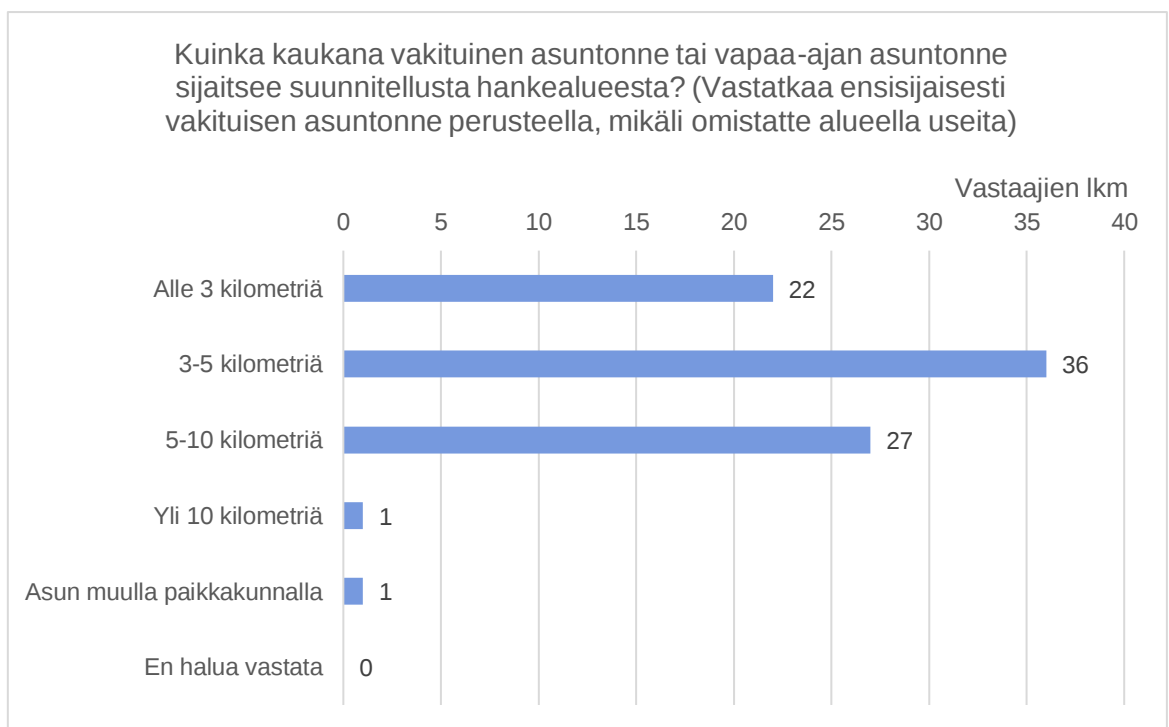
Vastaajista suurin osa kertoi olevansa joko tuulivoimapuiston lähialueen vakituinen asukas (50%) tai vapaa-ajan asukas (43%). Vastaajista reilu viidesosa (22%) kertoi olevansa aluetta säännöllisesti virkistykseen käyttävä. Lisäksi kyselyyn vastanneista osa luokitteli itsensä hankealueen maanomistajaksi (15%), muuksi maanomistajaksi (12%), metsästysseuran jäseneksi (10%) tai hankkeesta muuten kiinnostuneeksi (9%). Vastaajan oli mahdollista valita useita vaihtoehtoja.

20.1.2025

Kuva 1. Vastaajan suhde suunniteltuun tuulivoima-alueeseen (n=87 Vastaajan oli kysymyksen osalta mahdollista valita useita vaihtoehtoja (monivalintakysymys).

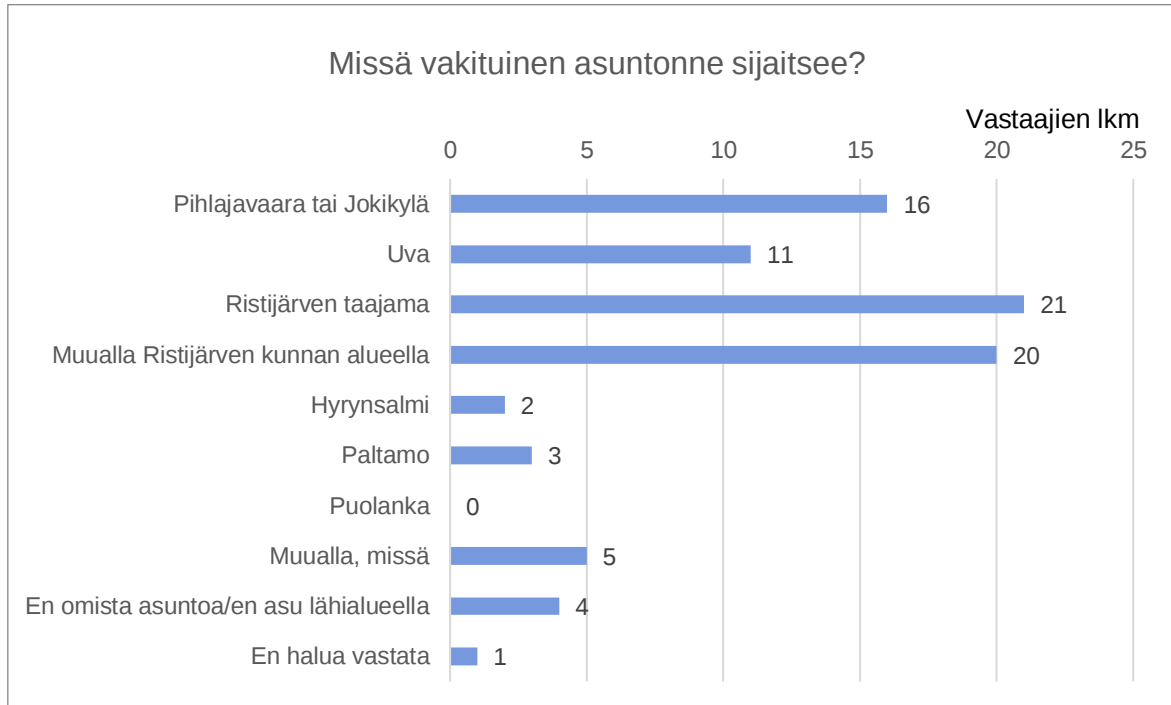
Vastaajista neljäsosa kertoi asuntonsa tai vapaa-ajan asuntonsa sijaitsevan alle kolmen kilometrin päässä suunnitellusta hankealueesta ja yhteensä 66 prosenttia vastaajista alle viiden kilometrin päässä hankealueesta. Yhteensä noin kolmasosa vastaajista kertoi asuvansa yli viiden kilometrin päässä (31%) tai yli kymmenen kilometrin päässä (1%) hankealueelta. Yksi vastaaja kertoi asuvansa muulla paikkakunnalla.

Kuva 2. Vastaajan asunnon tai vapaa-ajan asunnon etäisyys suunnitellusta hankealueesta (n=87).

20.1.2025

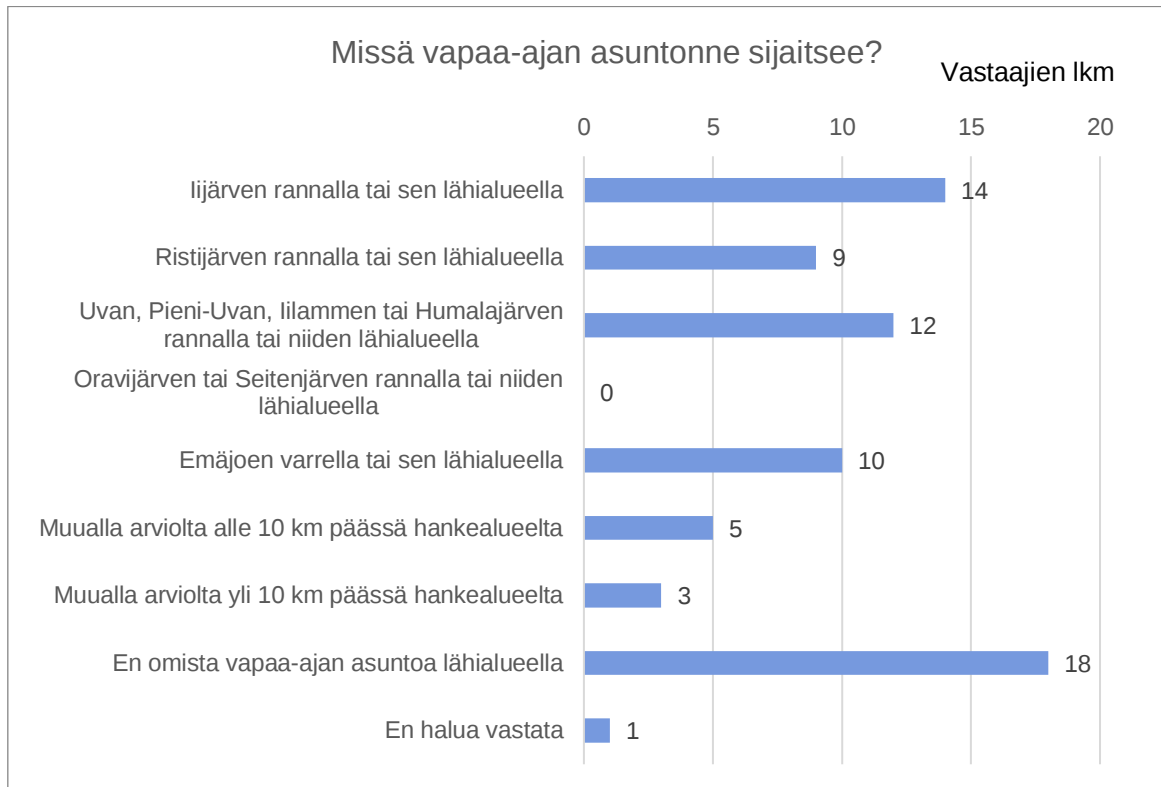
Vastaajista noin viidesosa (19%) kertoi asuvansa Pihlajavaarassa tai Jokikylässä ja 13 prosenttia Uvalla. Vastaajista neljännes kertoi asuvansa Ristijärven kunnan taajamassa ja lähes yhtä moni (24%) kertoi asuvansa muualla Ristijärven kunnan alueella. Lisäksi pieni joukko kertoi asuvansa joko Paltamossa (4%), Hyrynsalmella (2%) tai muulla paikkakunnalla (6%). Vastaajista 5 prosenttia kertoi, ettei omista asuntoa tai asu lähialueella. Yksi prosentti vastaajista ei halunnut vastata kysymykseen vakituisen asuntonsa sijainnista.

Kuva 3. Vakituisen asunnon sijainti (n=83).

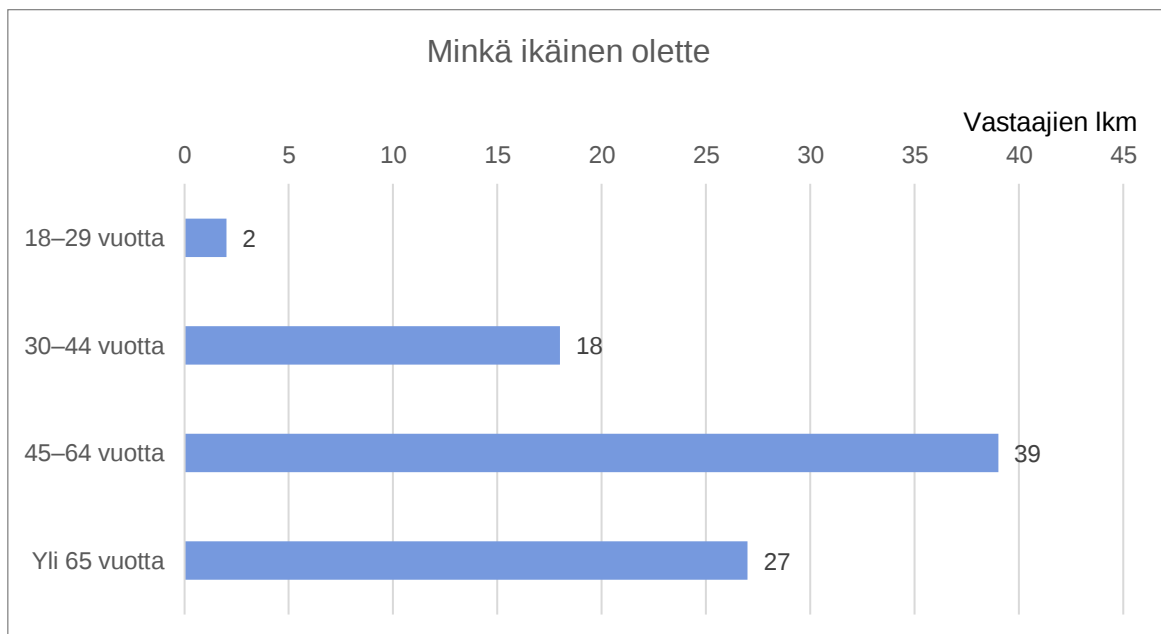
Vapaa-ajan asuntojen osalta vastanneista suurin osa kertoi omistavansa vapaa-ajan asunnon hankealueen lähistön vesistöjen rannoilta tai niiden lähialueilta (Iijärvi 19%, Uva, Pieni-Uva, Iilampi tai Humalajärvi 17%, Emäjoki 14% ja Ristijärvi 13%) tai muualta arviolta alle 10 kilometrin (7%) päästä hankealueesta. Muualla, arviolta yli 10 kilometrin päässä hankealueesta vapaa-ajan asunnon omistajia oli 4 prosenttia vastaajista. Neljännes kysymykseen vastanneista ei omista vapaa-ajan asuntoa lähialueella. Vastaajista prosentti ei halunnut vastata kysymykseen vapaa-ajan asuntonsa sijainnista.

20.1.2025

Kuva 4. Vapaa-ajan asunnon sijainti (n=72).

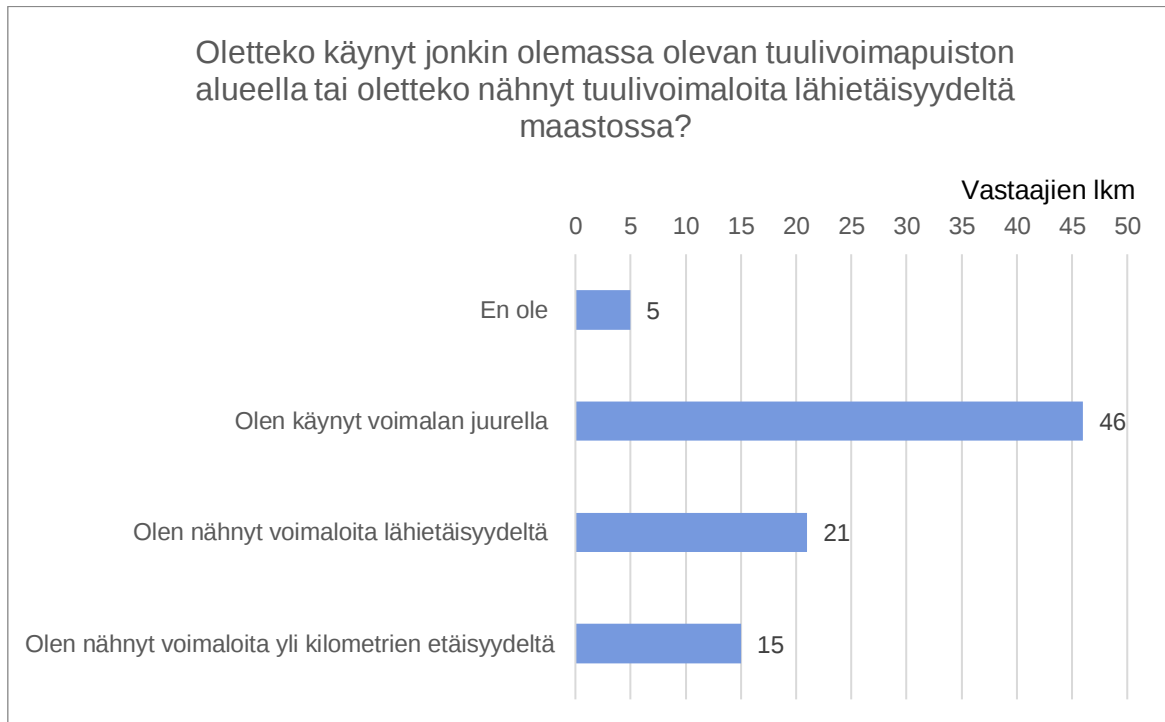
Kyselyn suurimmat vastaajaryhmät olivat 45-64 -vuotiaat (45%) ja yli 65 -vuotiaat (31%). Noin viidennes (21%) vastaajista oli 30-44 -vuotiaita ja pieni osa (2%) 18-29 -vuotiaita.

Kuva 5. Vastaajien ikäjakauma (n=87).

20.1.2025

Vastaajista yli puolet (53%) kertoi käyneensä tuulivoimalan juurella ja lähes neljännes (24%) kertoi nähneensä tuulivoimaloita lähietäisyydeltä. Vastaajista 17 prosenttia kertoi, että on nähnyt voimaloita yli kilometrin etäisyydeltä. Kuusi prosenttia vastaajista ei ollut käynyt tuulivoima-alueella tai nähnyt voimaloita lähietäisyydeltä.

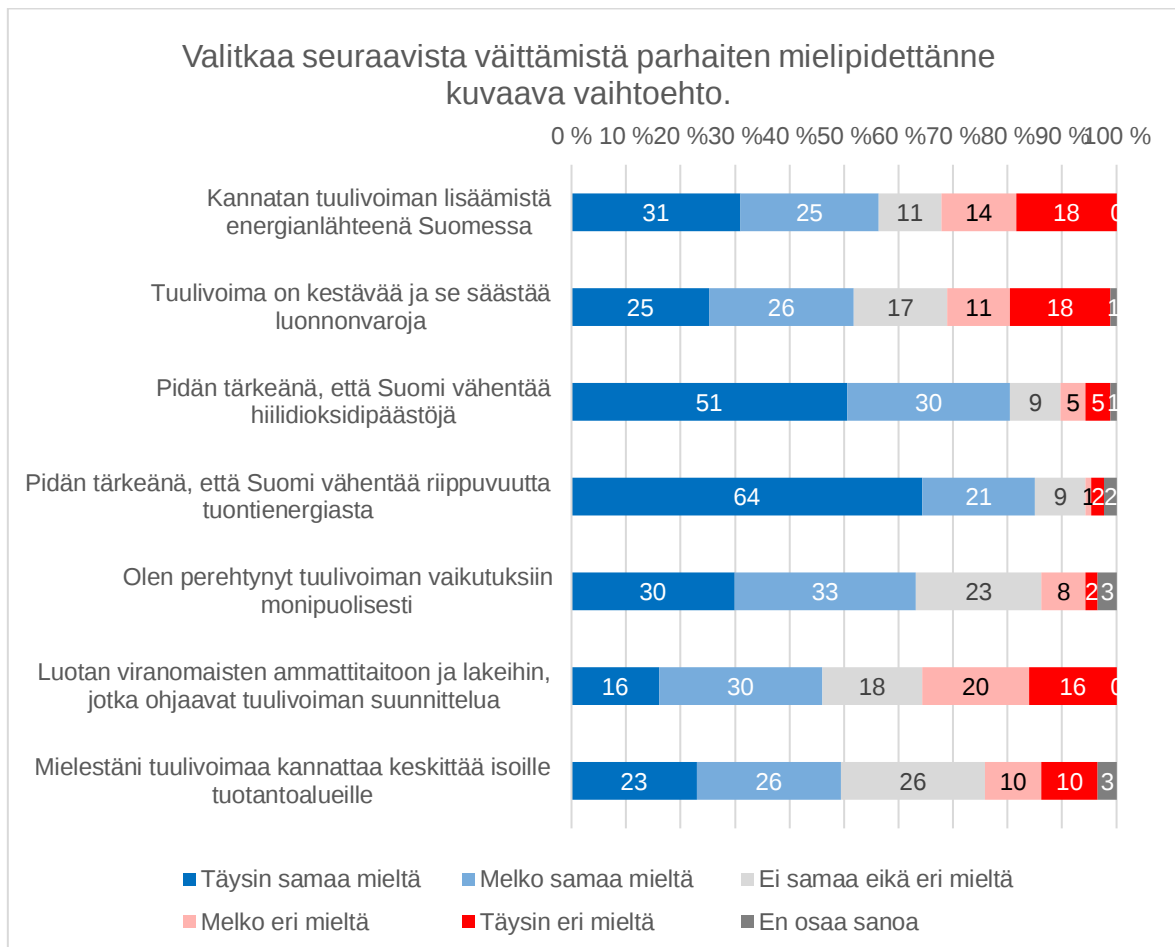
Kuva 6. Vastaajien kokemukset olemassaolevista tuulivoima-alueista (n=87).

3. Vastaajien suhtautuminen tuulivoimaan yleisesti

Vastaajille esitettiin tuulivoimaa ja energiantuotantoa koskevia väittämiä, joista vastaajat saivat valita parhaiten omaa mielipidettään kuvaavan vaihtoehdon (kuva 7). Hieman yli puolet (56%) vastaajista kannatti tuulivoiman lisäämistä energianlähteenä Suomessa. Noin puolet (51%) vastaajista pitää tuulivoimaa kestäväenä ja luonnonvaroja säästävänä. Vastaajista selkeä enemmistö (81%) piti tärkeänä, että Suomi vähentää hiilidioksidipäästöjä ja 85 prosenttia sitä, että Suomi vähentää riippuvuutta tuontien energiasta. Vastaajista valtaosa (63%) arvioi olevansa perehtynyt tuulivoiman vaikutuksiin monipuolisesti.

Vastaajista vajaa puolet (46%) kertoi luottavansa viranomaisten ammattitaitoon ja tuulivoiman suunnittelua ohjaaviin lakeihin. Reilu kolmannes (36%) vastaajista osoitti epäluottamusta viranomaisten ammattitaitoa ja tuulivoiman suunnittelua ohjaavia lakeja kohtaan. Vastaajista 49 prosenttia oli sitä mieltä, että tuulivoimaa kannattaa keskittää isoille tuotantoalueille.

20.1.2025

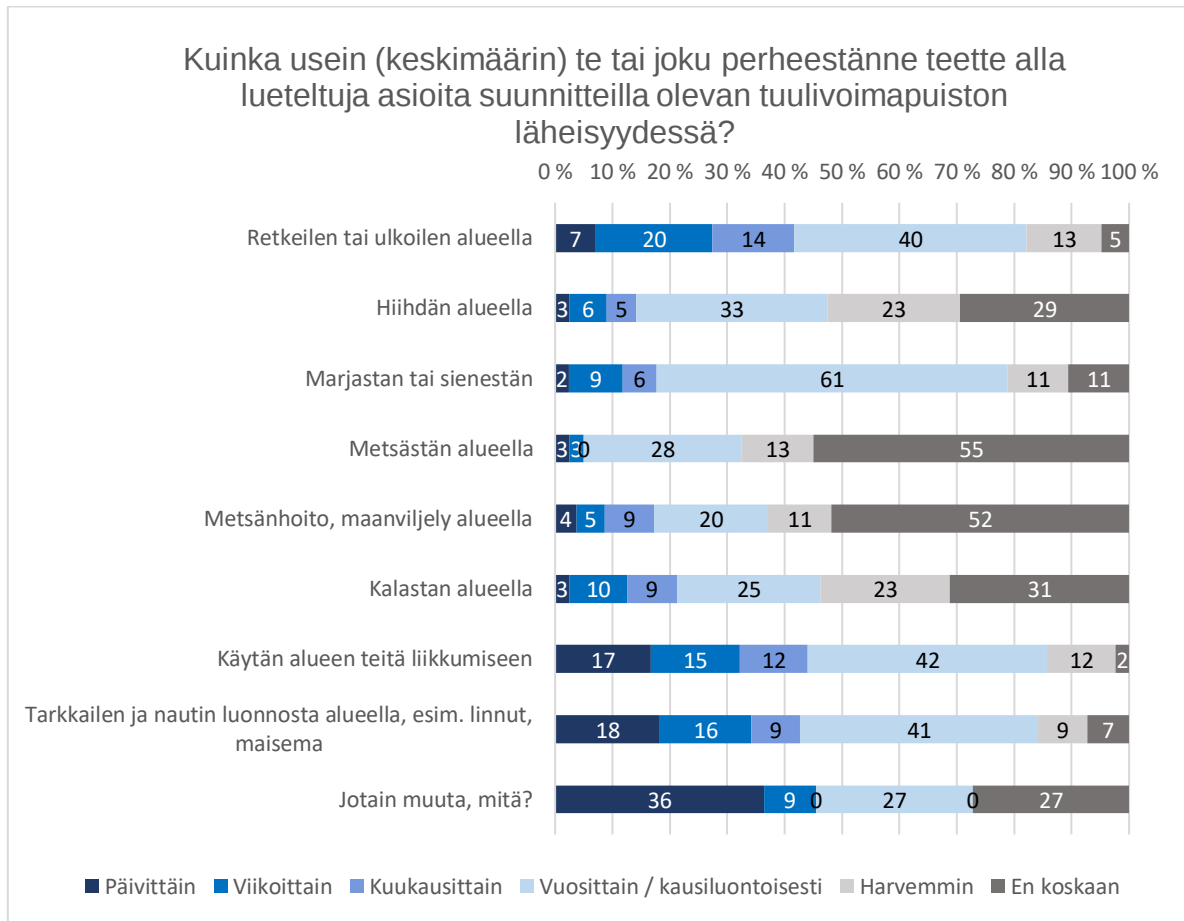
Kuva 7. Vastaajien suhtautuminen tuulivoimaan yleisesti (n=87).

4. Hankealueen nykyinen käyttö

Vastaajilta kysyttiin, miten ja kuinka usein he hyödyntävät suunniteltua tuulivoima-aluetta erilaisiin aktiviteetteihin (kuva 8). Useimmin (82–86% vähintäänkin kausiluontoisesti tai vuosittain) vastaajat kertoivat käyttävänsä alueen teitä liikkumiseen, tarkkailevansa luontoa ja nauttivansa luonnosta alueella, sekä retkeilevänsä tai ulkoilevansa alueella. Lisäksi vastaajista valtaosa marjastaa ja/tai sienestää (78%) alueella, ja hieman alle puolet (47%) hiihtää alueella vähintäänkin kausiluontoisesti tai vuosittain. Metsästyksen aluetta vähintäänkin kausiluontoisesti tai vuosittain kertoi käyttävänsä 32 prosenttia ja kalastukseen 46 prosenttia vastaajista. Metsänhoitoa tai maanviljelyä alueella vähintäänkin kausiluontoisesti tai vuosittain kertoi harjoittavan 37 prosenttia vastaajista. Päivittäistasolla yleisimpiä aktiviteetteja alueella oli luonnon tarkkailu ja luonnosta nauttiminen, alueen teillä liikkuminen ja retkeily tai ulkoilu.

Vastaajat saivat halutessaan tarkentaa sanallisesti mitä muita aktiviteetteja alueella harjoittaa. Muina aktiviteetteina mainittiin melonta, valokuvaus ja luonnonvesissä uinti.

20.1.2025

Kuva 8. Hankealueen käyttö (n=85-78, [jotain muuta, mitä n=11]).

Kyselyssä pyydettiin lisäksi avoimessa kysymyksessä kuvailemaan suunnitellun tuulivoima-alueen tai suunniteltujen sähkönsiirtoreittien lähiympäristön nykyistä käyttöä tai merkitystä elinympäristössään. Kysymykseen tuli yhteensä 32 vastausta ja niissä nostettiin esiin seuraavia asioita:

Nykyinen käyttö ja merkitys:

Luonto ja maisema:

- Rauhallinen, luonnonmukainen metsämaisema.
- Alueella on merkittäviä luonto- ja metsästysarvoja.
- Metsätalousalue, luonnontuotteiden (marjat, sienet) keräilyalue ja metsästysmaa.

Virkistyskäyttö:

- Alueella liikutaan päivittäin lenkkeillen, marjastaen, sienestäen ja nauttien luonnonrauhasta.
- Tärkeä virkistyskäytössä (loma-asuminen, luonnossa liikkuminen).
- Kelkkareitti halkoo aluetta, mutta on vähäisellä käytöllä.

20.1.2025

Asuminen ja kiinteistöt:

- Asukkaat kokevat tuulivoimaloiden tulevan liian lähelle asutusta, mikä vaikuttaa asumisviihtyvyyteen.
- Huoli kiinteistöjen arvon laskusta ja maiseman pilaantumisesta.

Historiallinen merkitys:

- Alueella on tärkeä merkitys suvun monisatavuotisessa historiassa.

Vastauksissa nousi esiin myös huolenaiheita alueen käyttöön ja merkitykseen liittyen:

Maiseman muutos:

- Tuulivoimalat rumentavat maisemaa ja rikkovat luonnonrauhan.
- Huoli voimaloiden näkymisestä suoraan asuinalueille ja järvien taakse.

Melusaaste ja terveys:

- Voimaloiden aiheuttama melu ja humina stressaavat sekä ihmisiä että eläimiä. Melun ja huminan vaikutukset maidontuotantoon, metsästykseseen ja kalastukseen.

Ympäristövaikutukset:

- Huoli luonnon tilan muuttumisesta pysyvästi.
- Metsäkanalintujen elinalueet ja liikuntareitit voivat huonontua.

Sähkönsiirtoreitit:

- Nykyisen sähkölinjan pakkolunastukset koetaan epäoikeudenmukaisina.
- Lisälunastukset herättävät vastustusta.

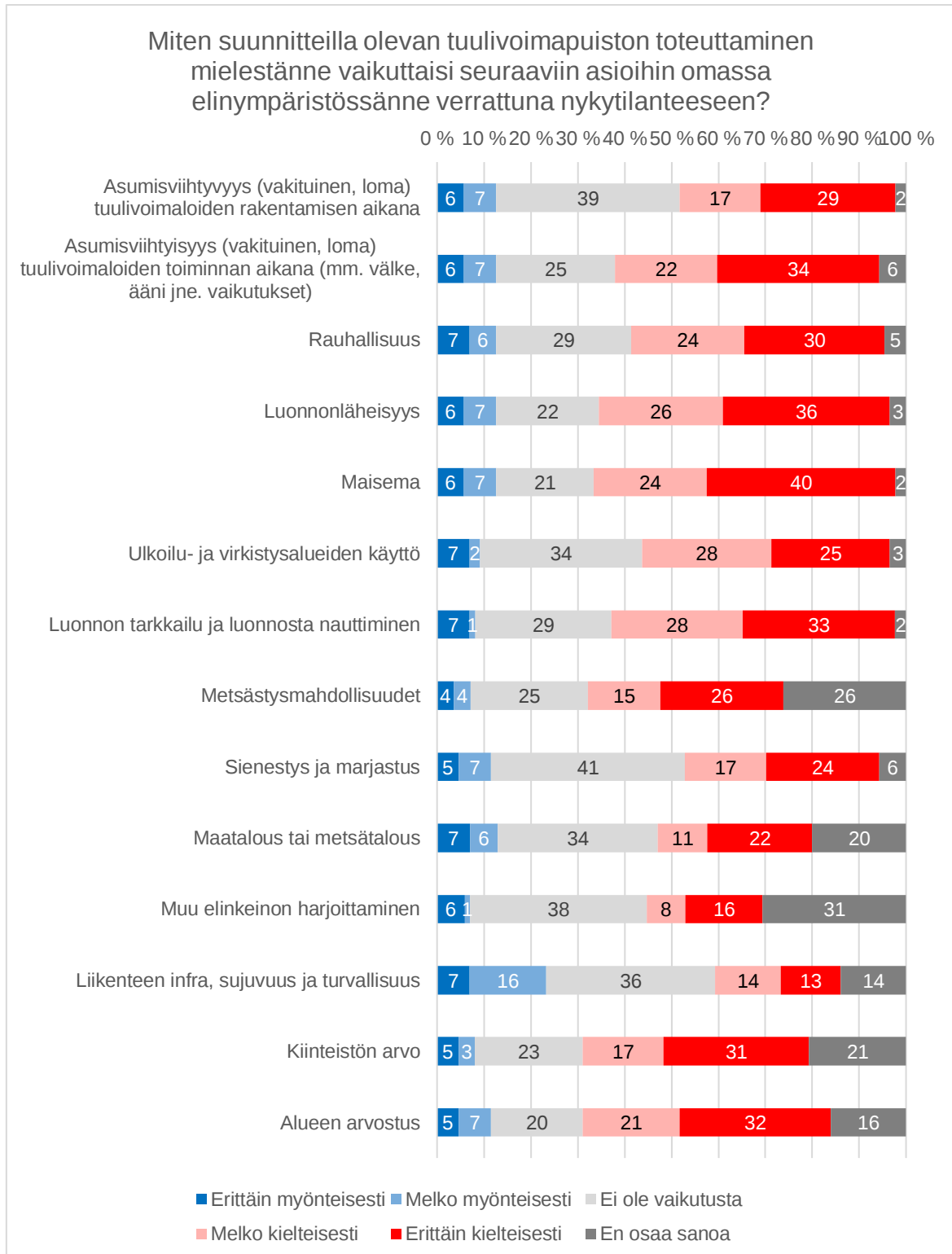
5. Arviot tuulivoimahankkeen vaikutuksista

Suuri osa vastaajista koki tuulivoimahankkeen vaikutukset omassa elinympäristössään pääosin erittäin tai melko kielteisiksi (kuva 9). Kielteisimmin nähtiin vaikutukset maisemaan, luonnonläheisyyteen sekä luonnon tarkkailuun ja luonnosta nauttimiseen, kun valtaosa (61–64%) koki vaikutukset melko tai erittäin kielteisiksi. Lisäksi yli puolet (53-56 %) vastaajista koki vaikutusten olevan kielteisiä asumisviihtyvyyteen tuulivoimaloiden toiminnan aikana, rauhallisuuteen, alueen arvostukseen sekä ulkoilu- ja virkistysalueiden käyttöön. Myös kiinteistön arvon, asumisviihtyvyyden voimaloiden rakentamisen aikana ja metsästysmahdollisuuksien osalta suuri osa (41–48%) koki vaikutusten olevan kielteisiä.

Sienestyksen ja marjastuksen osalta 41 prosenttia vastaajista koki vaikutukset kielteisinä ja yhtä moni ei nähnyt hankkeesta aiheutuvan vaikutuksia. Maa- ja metsätalouden osalta noin kolmannes (34%) ei nähnyt hankkeella olevan vaikutuksia. Lähes yhtä moni (33%) näki vaikutusten olevan kielteisiä. Suurin osa vastaajista ei nähnyt vaikutuksia aiheutuvan muun elinkeinon harjoittamisen sekä liikenteen infran, sujuvuuden ja turvallisuuden osalta (36-38% vastaajista). Myös kaikkien muiden teemojen osalta huomattava joukko (21-41%) vastaajista ei nähnyt hankkeesta aiheutuvan vaikutuksia. Myönteisimmin hankkeen katsottiin vaikuttavan liikenteen infraan, sujuvuuteen ja turvallisuuteen, kun 23 prosenttia vastaajista näki vaikutusten olevan joko erittäin tai melko myönteisiä. Muiden teemojen

20.1.2025

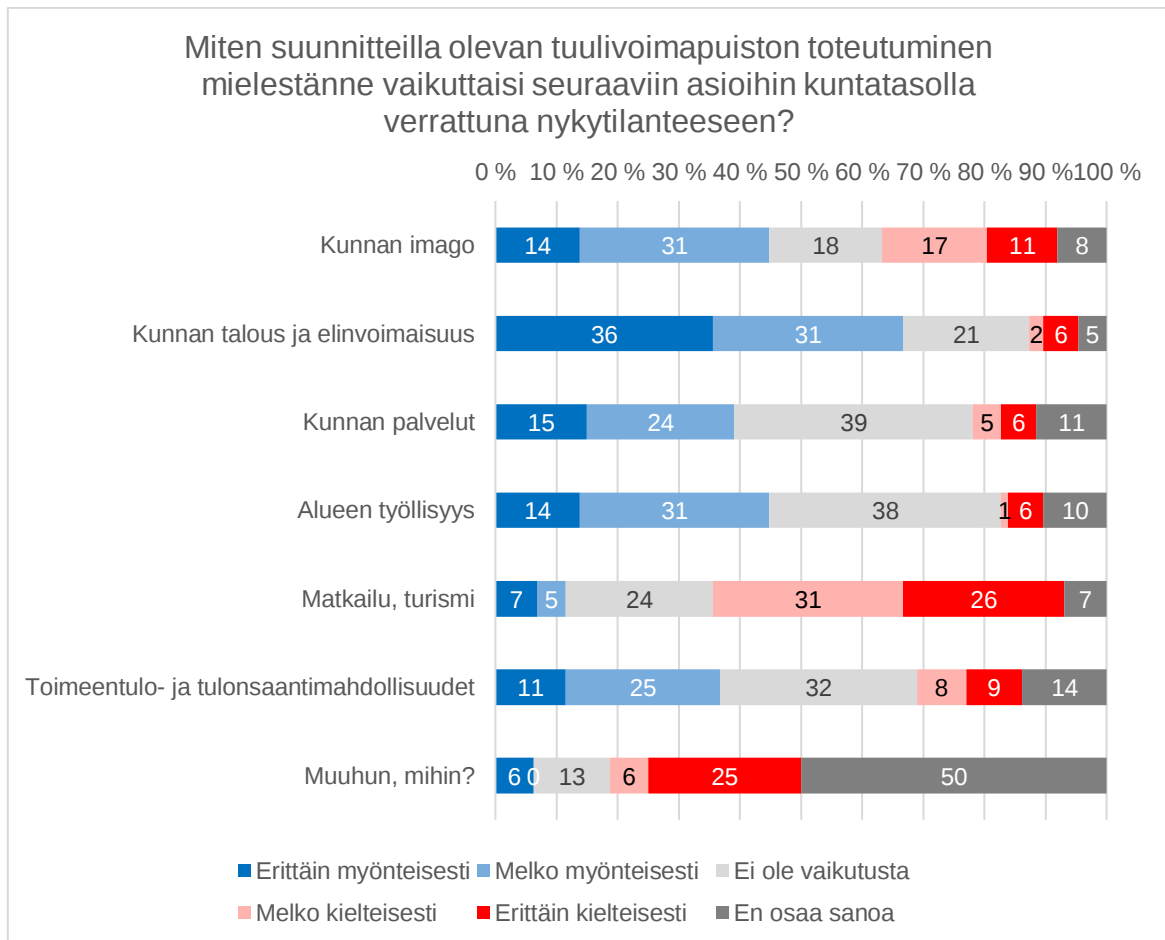
osalta pieni joukko (13-7%) näki hankkeella olevan myönteisiä vaikutuksia elinympäristössään.

Kuva 9. Tuulivoimapuiston vaikutukset vastaajan omaan elinympäristöön (n=87–84).

20.1.2025

Vastaajat suhtautuivat hieman myönteisemmin tuulivoimahankkeen vaikutuksiin kuntatasolla (kuva 10). Myönteisin vaikutus hankkeella nähtiin olevan kunnan talouteen ja elinvoimaisuuteen, kun 67 prosenttia vastaajista koki vaikutukset joko erittäin tai melko myönteisiksi. Myös kunnan imagon (45%) ja alueen työllisyyden (45%) osalta nähtiin myönteisiä vaikutuksia. Kunnan palveluiden osalta yhtä moni vastaaja näki hankkeesta aiheutuvan joko myönteisiä vaikutuksia (39%), tai ei nähnyt hankkeella vaikutuksia (39%). Toimeentulo- ja tulonsaantimahdollisuuksien osalta myönteisiä vaikutuksia koki aiheutuvan reilu kolmannes (36%) vastaajista, kun taas vajaa kolmannes (32%) ei nähnyt hankkeella olevan vaikutuksia. Myös muiden teemojen osalta huomattava osa vastaajista ei nähnyt hankkeella olevan vaikutuksia kuntatasolla. Huomattava joukko vastaajista ei nähnyt vaikutuksia aiheutuvan alueen työllisyyteen (38%), matkailuun ja turismiin (24%) tai kunnan talouteen ja elinvoimaisuuteen (21%). Kielteisimmin hankkeen koettiin vaikuttavan alueen matkailuun, kun yli puolet (57%) vastaajista näki vaikutusten olevan joko erittäin tai melko kielteisiä.

Kuva 10. Tuulivoimapuiston vaikutukset kuntatasolla (n= 87 [Muuhun, mihin n= 16]).

Vastaajia pyydettiin täsmentämään näkemyksiään tuulivoimahankkeen vaikutuksista avoimissa vastauksissa. Lisäksi kysyttiin, miten hankkeesta mahdollisesti aiheutuvia haitallisia vaikutuksia voitaisiin estää tai vähentää ja miten myönteisiä vaikutuksia voitaisiin lisätä. Kysymykseen tuli yhteensä 39 vastausta.

20.1.2025

Haitallisten vaikutusten estäminen tai vähentäminen**Sijainti ja maisema:**

- Rakentaminen kauemmas asutuksesta ja pois kylän näköpiiristä
- Voimaloiden sijoittaminen alueille, joissa on jo teollisuutta ja melusaastetta
- Vähentämällä voimaloiden määrää ja korkeutta
- Voimaloiden minimietäisyys asutuksesta tulisi olla vähintään 3-6 km

Luonto ja eläimet:

- Välttää rakentamista alueille, joissa on herkkää luontoa ja eläimistöä
- Huolellinen suunnittelu ja vaikutusten arviointi koko elinkaaren ajan

Melu:

- Melusaasteen ja äänitaajuuksien vaikutusten huomioiminen

Tiedotus ja viestintä:

- Riittävä ja avoin tiedotus asukkaille hankkeen kaikista vaiheista
- Asukkaiden mielipiteiden kuunteleminen ja huomioiminen päätöksenteossa

Kompensaatio:

- Kunnon korvaukset maanomistajille, varsinkin siirtolinjojen maanomistajille

Myönteisten vaikutusten lisääminen**Taloudelliset hyödyt:**

- Parantamalla kulkuyhteyksiä ja hyödyntämällä paikallisia palveluja rakennusvaiheessa
- Maanvuokratulojen hyödyntäminen paikallisesti

Ympäristö ja kestävyys:

- Voimaloiden sijoittaminen alueille, joissa niistä on eniten hyötyä, kuten suurten kaupunkien ja teollisuusalueiden läheisyyteen
- Keskittyminen uusiin energiamuotoihin, kuten aurinkoenergiaan ja ydinvoimaan

Pitkän aikavälin suunnittelu:

- Päätösten tekeminen pitkän aikavälin hyötyjä ja vaikutuksia ajatellen, ei vain lyhytaikaisia taloudellisia etuja

6. Suhtautuminen tuulivoimahankkeeseen

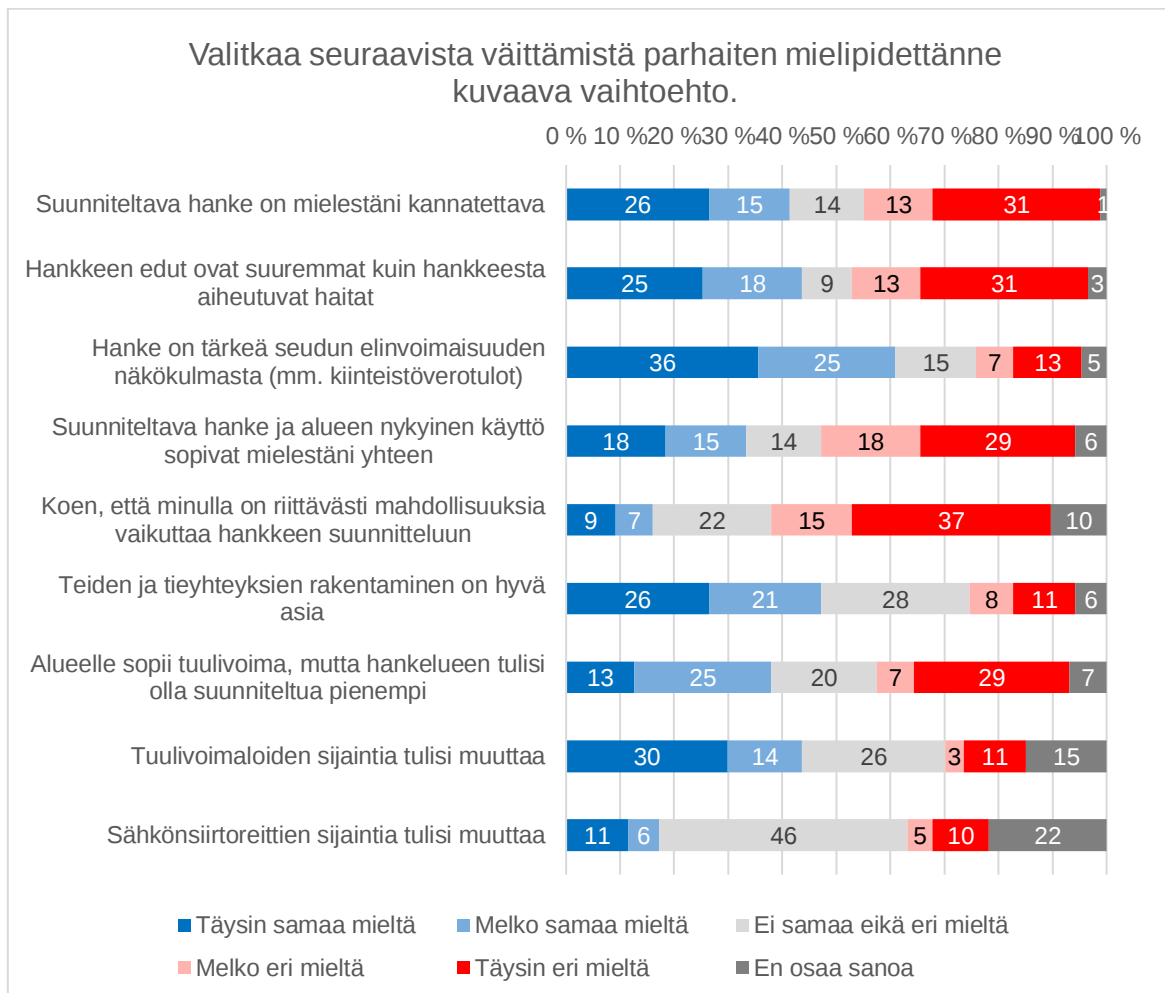
Vastaajilta kysyttiin suhtautumista tuulivoimahankkeeseen erilaisten väittämien muodossa (kuva 11). Vastaajasta 44 prosenttia ei pidä suunniteltavaa hanketta kannatettavana, kun taas 41 prosenttia vastaajista kannattaa hanketta. Lisäksi pieni enemmistö kokee, että alueen nykyinen maankäyttö ja suunniteltava hanke eivät sovi yhteen (47 %). Väitteen 'Hankkeen edut ovat suuremmat kuin hankkeesta aiheutuvat haitat' osalta lähes yhtä moni oli joko eri mieltä (44%) tai samaa mieltä (43%). Yli puolet (52 %) vastaajista koki, ettei heillä ole ollut riittävästi mahdollisuuksia vaikuttaa hankkeen suunnitteluun.

Enemmistö vastaajista (61 %) pitää hanketta tärkeänä seudun elinvoimaisuuden näkökulmasta. Hieman vajaa puolet (47%) vastaajista pitää teiden ja tieyhteyksien rakentamista hyvänä asiana.

Hieman alle puolet (44 %) vastaajista on sitä mieltä, että tuulivoimaloiden sijaintia tulisi muuttaa. Enemmistö vastaajista (46%) ei ollut samaa eikä eri mieltä siitä, että sähkönsiirtolinjojen sijaintia tulisi muuttaa. Väittämän 'alueelle sopii tuulivoima, mutta

20.1.2025

hankealueen tulisi olla suunniteltua pienempi' kanssa eri mieltä oli 36 prosenttia vastaajista, kun taas samaa mieltä oli 38 prosenttia vastaajista.

Kuva 11. Vastaajien suhtautuminen tuulivoimahankkeeseen (n = 87).

Vastaajat saivat myös kertoa, mitä asioita vastaaja toivoisi otettavan huomioon suunnitteilla olevan tuulivoimapuiston suunnittelussa ja ympäristövaikutusten arvioinnissa. Vastauksia avoimeen kysymykseen tuli 31 kappaletta. Vastauksissa nostettiin esiin seuraavia asioita:

Eläimet ja luonto:

- Huomioitava vaikutukset eläimiin, lintuihin ja luonnon monimuotoisuuteen
- Luontokartoitus tehtävä huolella ja oikeaan vuodenaikaan
- Metsän eläinten lajien ja olosuhteiden kartoittaminen
- Alueen alkuperäisten luontoarvojen säilyttäminen ja mahdollisuudet luonnossa liikkumiseen

Sijainti ja maisema:

- Tuulivoimalat tulisi sijoittaa kauemmas asutuksesta ja vapaa-ajan asunnoista
- Voimalat tulisi keskittää alueille, joissa on jo teollisuutta ja melusaastetta

20.1.2025

- Vaikutukset maisemaan ja luonnon virkistyskäyttöön.
- Maisemahaittojen ymmärtäminen

Melusaaste ja terveys:

- Melusaasteen vaikutukset ihmisten ja eläinten terveyteen ja hyvinvointiin.
- Meluhaittojen ymmärtäminen

Tiedotus ja viestintä:

- Riittävä ja näkyvä viestintä asukkaille
- Avointa ja rehellistä keskustelua eri osapuolten kesken
- Asukkaiden mielipiteiden huomioiminen ja arvostaminen
- Asukkaiden aito kuunteleminen

Taloudelliset ja yhteiskunnalliset vaikutukset:

- Päätöksiä ei saisi tehdä pelkästään taloudelliset intressit mielessä
- Kansainvälisten voimalafirmojen vastuu mahdollisista ongelmista
- Vaikutukset maan ja kiinteistöjen arvoon
- Päätöksissä tulisi huomioida tulevat sukupolvet, ei vain lyhyen aikavälin taloudelliset hyödyt

Liikenne ja infrastruktuuri:

- Läpiajoliikenteen minimoiminen tiestön suunnittelussa
- Teiden rakentaminen järkevästi huomioiden myllyjen paikat

Hankkeen laajuus ja muut vaihtoehdot:

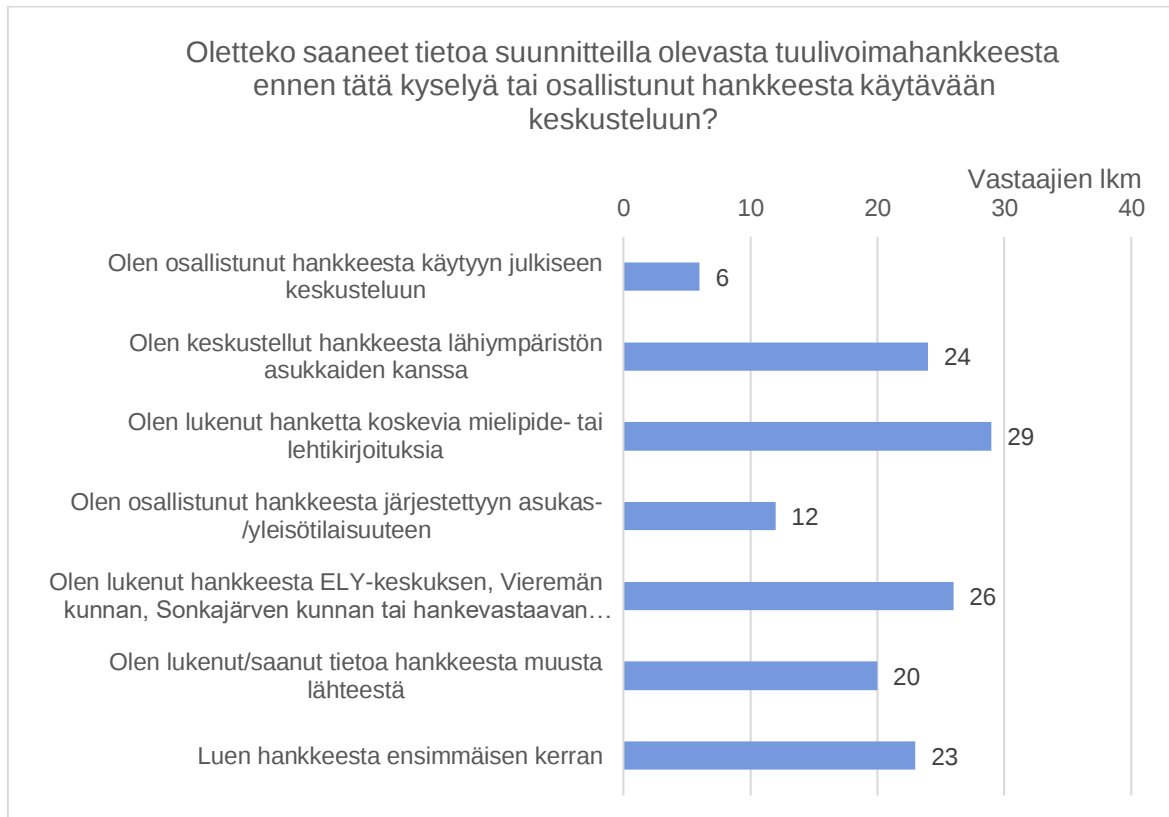
- Hanketta ei tulisi toteuttaa näin laajana
- Ydinvoiman kannattaminen energiatehokkuuden vuoksi

7. Tietoisuus hankkeesta, tiedottaminen

Kyselyllä selvitettiin myös sitä, miten asukkaat ovat saaneet tietoa hankkeesta (kuva 12), miten he haluaisivat saada tietoa (kuva 13) sekä sitä, mitä tietoa asukkaat toivoisivat saavansa (kuva 14).

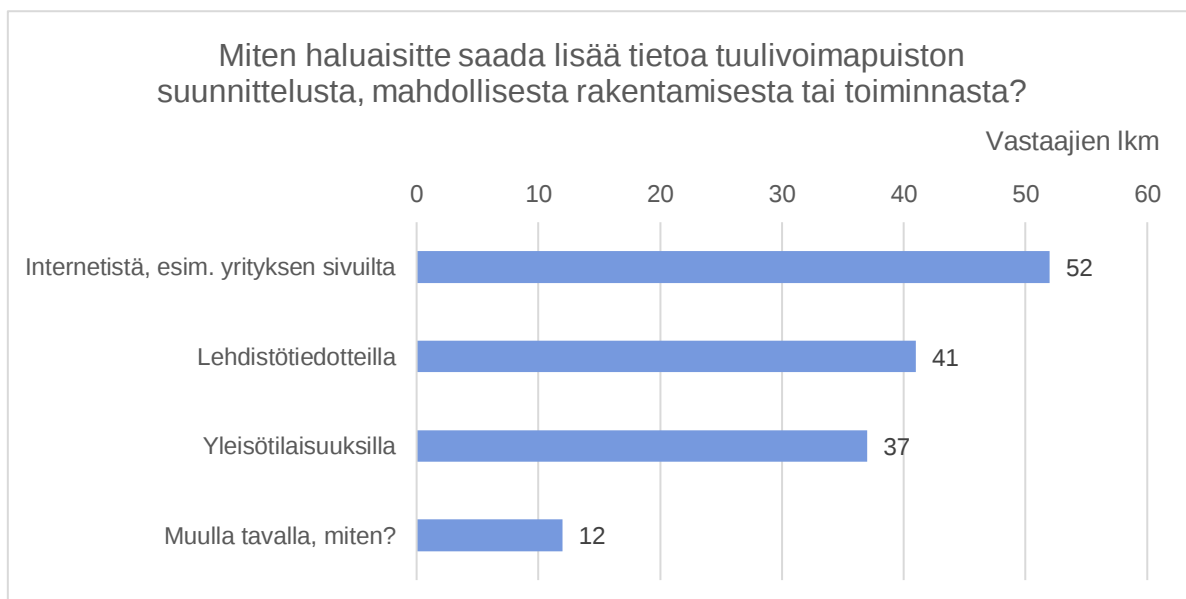
Reilu kolmannes kyselyn vastaajista (34 %) kertoi lukeneensa hanketta koskevia lehti- tai mielipidekirjoituksia. Vastaajista 30 prosenttia kertoi lukeneensa hankkeesta ELY-keskuksen, Ristijärven kunnan tai hankevastaavan nettisivuilta ja lähes yhtä moni (28%) kertoi keskustelleensa hankkeesta lähiympäristön asukkaiden kanssa. Hieman alle neljännes (23 %) kyselyn vastaajista kertoi lukeneensa hankkeesta muusta lähteestä. Vastaajista 14 prosenttia oli osallistunut hankkeesta järjestettyyn asukas-/yleisötilaisuuteen ja 7 prosenttia oli osallistunut hankkeesta käytyyn julkiseen keskusteluun. Vastaajista reilu neljännes (27%) kertoi lukevansa hankkeesta ensimmäistä kertaa kyselyn kautta.

20.1.2025

Kuva 12. Tiedonsaanti hankkeesta (vastauksia 140, vastaajien lkm n=86. Vastaaja on voinut valita useita vaihtoehtoja).

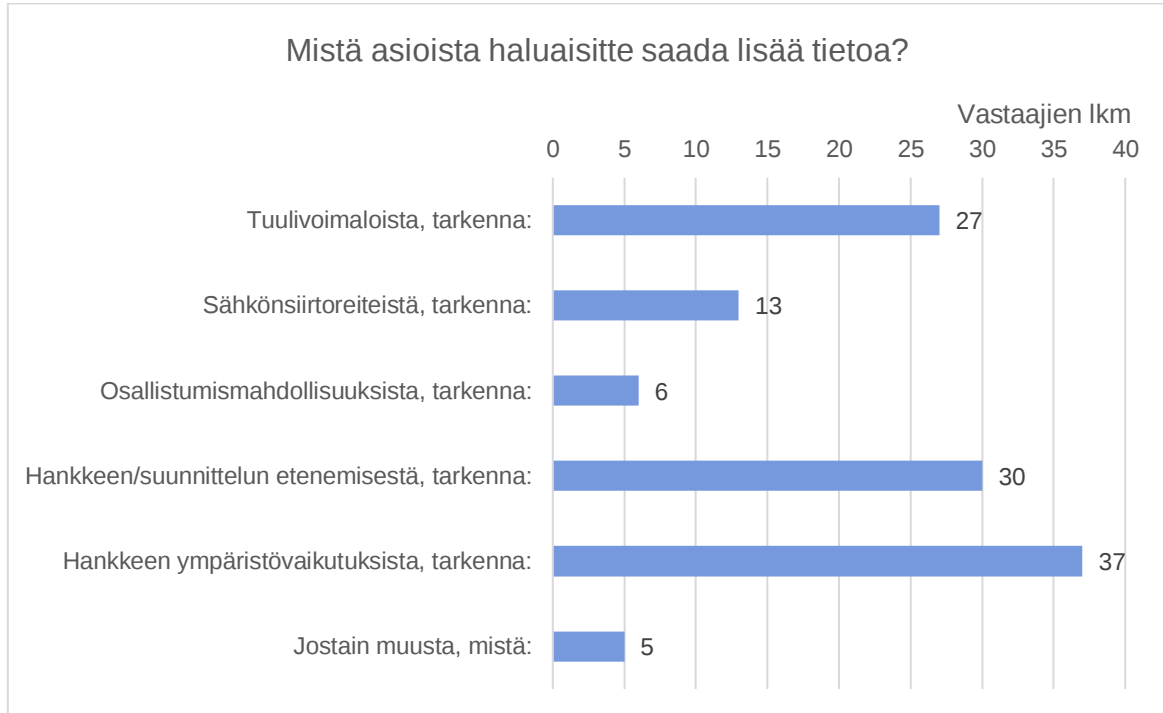
Vastaajat toivoivat tiedottamista hankkeesta erityisesti internetissä (64%). Tiedottamista toivottiin myös lehdistötiedotteilla (49 %) ja yleisötilaisuuksilla (44 %). Muina tapoina saada tietoa esille nostettiin kunnan tiedotteet, kirjeet postitse sekä sähköposti.

Kuva 13. Miten haluaisitte saada lisää tietoa tuulivoimapuiston suunnittelusta, mahdollisesta rakentamisesta tai toiminnasta? (vastauksia 142, vastaajien lkm n=84. Vastaaja on voinut valita useita vaihtoehtoja).

20.1.2025

Vastaajat toivoivat lisää tietoa erityisesti hankkeen ympäristövaikutuksista (65%), hankkeen ja suunnitelmien etenemisestä (53 %) sekä tuulivoimaloista (47%). Tätä pienempi osa vastaajista toivoi lisätietoa sähkönsiirtoreiteistä (23%) ja osallistumismahdollisuuksista (11%)

Kuva 14. Mistä asioista haluaisitte saada lisää tietoa? (vastauksia 118, vastaajien lukumäärä n=57. Vastaaja on voinut valita useita vaihtoehtoja).

Vastaajat saivat halutessaan tarkentaa vastauksiaan sanallisesti. Lisätietoja toivottiin erityisesti seuraavista asioista:

Tuulivoimalat:

- Tuulivoimaloiden koko/korkeus
- Voimaloiden tyyppi
- Voimaloiden tarkka sijainti ja määrä
- Äänihaitat, melutaso ja välke
- Voimaloiden elinkaari ja mitä tapahtuu tuulivoimaloille, kun ne tulevat käyttöikänsä päähän
- Voimaloiden purkuvastuu
- Voimaloiden kierrätys
- Suunnittelu
- Maisemavaikutukset

Sähkönsiirtoreitit:

- Reittien tarkka sijainti
- Linjojen leveys
- Sijoittaminen ja vaikutukset hiilinieluihin
- Pakkolunastus

20.1.2025

- Vaikutukset luontoon

Osallistumismahdollisuudet

- Mahdollisuudet, joilla on merkitystä ja vaikutusta
- Lähiasukkaiden kuuleminen
- Asukkaiden oikeudet vaikuttaa

Hankkeen/suunnittelun eteneminen:

- Tiedotteet vuokrasopimuksen tehneille maanomistajille
- Ilmoitus, kun asia etenee ja asioita tapahtuu
- Voiko hanketta siirtää suurten sähkötarpeisten alueiden läheisyyteen
- Kuinka pitkällä suunnitelmat ovat
- Muutokset suunnitelmissa
- Kyselyn tulokset

Ympäristövaikutukset

- Yksilöidyt, puolueettomat selvitykset
- Mitä tapahtuu käyttöään jälkeen
- Vaikutukset maisemaan
- Alueelle tapahtuvan rakentamisen sekä myllyjen toiminnan vaikutus vesien virtaamiin (ml. pohjavesi) ja vesien laatuun.
- Mitä kaikkia mahdollisia ympäristövaikutuksia hankkeesta tulee
- Puolueetonta tietoa ympäristövaikutuksista pitkällä tähtäimellä
- Vaikutukset linnustoon ja muille eläimille
- Voimalan äänet ja vaikutus linnustoon ja muihin eläimiin
- Tutkimustietoa vaikutuksista eläimistöön, esimerkiksi eläinten haavoittumisiin.
- YVA:n julkistaminen
- Metsätiet/metsästysalueet
- Äänien kantavuus vesistöalueella
- Sähkökentän, äänen ja linjojen hakkuiden vaikutukset
- Vaikutukset luontoon
- Meluhaitat
- Havainnekuvat
- Kuinka nopeasti tuulivoimaloiden käyttöään jälkeen luonto palautuu
- Vaikutukset asukkaisiin
- Minne lähiasukkaat sijoitetaan asumaan, kun seutu muuttuu asuinkelvottomaksi
- Miten ja kenen toimesta luontokartoitukset on tehty ja mihin aikaan vuodesta

Muu, mikä:

- Kuinka estää hankkeen toteutuminen
- Miksi puhdasta luontoa pitää tuhota tuulivoimaloilla
- Purkuvastuu ja vastuu jätteistä, kun käyttöikä on ohi
- Kuinka otetaan huomioon se, ettei yhdelle alueelle kohdistu liian suurta tuulivoimalapainetta, tai sitä ettei yhdelle alueelle tule liikaa hankkeita

20.1.2025

- Miten tiedossa olevia haittoja pyritään ehkäisemään (tuulivoimaloiden elinkaari, vastuukysymykset hankkeen eri vaiheissa ja varsinkin hankkeen päättymisen jälkeen, jään lentäminen ympäristöön)
- Konkreettisia laskelmia kunnalle koituvista hyödyistä, tietoa hankkeen vaikutuksista paikalliseen työllistämiseen
- Miksi sähkö menee ulkomaisille toimijoille, eikä paikallisille

Kyselyn lopuksi vastaajilla oli mahdollisuus muuhun kommentointiin Isolehdon tuulivoimahankkeeseen tai asukaskyselyyn liittyen. Avoimia vastauksia muuhun kommentointiin tuli yhteensä 33 kappaletta. Vastauksissa esitettiin sekä myönteisiä että kielteisiä näkemyksiä hankkeesta.

- **Tiedottaminen:** Osa alueen maanomistajista ja lähialueen vapaa-ajan asukkaista kertoi olevansa tyytyväisiä hankkeen tiedottamiseen. Kuitenkin osa vastaajista ilmaisi myös tyytymättömyyttä nykyiseen tiedottamiseen. Vastauksissa mainittiin, että tiedotusta tulisi lisätä ja sen tulisi olla rehellistä ja ajantasaista. Hankkeen etenemisestä tulisi tiedottaa säännöllisesti, mikä helpottaa hankkeen eteenpäinviemistä ja parantaa yleistä hyväksyttävyyttä.
- **Kyselyiden merkitys:** Osa vastaajista kokee, että kyselyillä ei ole todellista merkitystä ja ne tehdään vain muodollisesti
- **Paikallisten mielipiteet:** Osa vastaajista ilmaisi, että paikallisten asukkaiden mielipiteitä ei ole kuunneltu tarpeeksi tarkasti, ja päätöksen vaikutusten arviointia ei ole tehty riittävästi
- **Talous:** Hankkeen toteutuminen nähdään ainoana realistisena vaihtoehtona kuntatalouden tervehdyttämiseksi. Mainittiin, että kunnan tulisi käyttää tuulivoimatuloja mahdollisimman monia hyödyttävällä tavalla.
- **Verotulot:** Tuulivoimaloiden tuomat verotulot nähdään positiivisena asiana
- **Puhdas energia:** Toivotaan hankkeen toteutuvan ja tuottavan puhdasta energiaa
- **Kompensaatio:** Ihmisille, joiden asumiseen tulee haittaa, tulisi maksaa kunnan kompensaatio. Huoli siitä, että hankkeen toteutuessa maan arvo ja kiinteistön arvo laskevat
- **Sijainti:** Tuulivoimapuiston sijainti tulisi arvioida uudelleen, ja voimalat tulisi sijoittaa kauemmas asutuksesta ja herkästä metsäluonnosta. Ehdotettiin, että voimaloita voisi keskittää maan rannikolle tai viljelemättömille pelloille aurinkopaneeleiden sijaan
- **Maisema:** Huolta aiheuttaa tuulivoimaloiden vaikutus luonnonkauniisiin maisemiin ja alueen virkistyskäyttöön
- **Terveysvaikutukset:** Nostettiin esiin huoli, että äänet voivat aiheuttaa terveydellisiä haittoja, kuten migreeniä
- **Animointi:** Toive nähdä animointi, josta saa kuvan alueen näkyvyydestä eri näkökulmista
- **Sähkön säästö:** Mainittiin, että sähköä tulisi säästää turhista sähkölaitteista, kuten katuvaloista ja mainosvaloista

20.1.2025

Liitteet

- 1) Asukaskyselyn paperilomake

Hankekuvaus

ABO Energy Suomi Oy suunnittelee Ristijärven Isolehdon alueelle tuulivoimapuistoa. Hanke sisältää tuulivoimapuiston ja sen sähkönsiirron. Suunniteltu tuulivoima-alue sijoittuu Ristijärven keskustan pohjoispuolelle, Puolangantien ja Hyrynsalmentien väliselle alueelle. Alueelle on suunnitteilla enintään 36 tuulivoimalaa. Voimaloiden kokonaiskorkeus eli pyyhkäisykorkeus on korkeintaan 320 metriä ja yksikköteho 7–10 MW. Tuulivoima-alueen pinta-ala on noin 4900 ha.

Tällä hetkellä alueella on lähinnä metsätalouskäytössä olevia maita. Tuulivoima-alueen läheisyydessä ovat Uvan ja Pihlajavaaran kylät. Tuulivoimaloiden minimietäisyys asuin- ja lomarakennuksista määräytyy meluvaikutusten mukaan. Alustavassa voimalasijoittelussa etäisyys tuulivoimaloista lähimpiin käytössä oleviin rakennuksiin on noin 1,2 kilometriä.

Hankkeesta on käynnissä ympäristövaikutusten arviointi (YVA) -menettely. YVA-menettelyssä tarkastellaan tuulivoimapuiston osalta kolmea vaihtoehtoa:

- **Vaihtoehto 0 (VE0):** Hankkeen toteuttamatta jättäminen.
- **Vaihtoehto 1 (VE1):** Ristijärven Isolehdon hankealueelle rakennetaan enintään 36 yksikköteholtaan 7–10 MW:n tuulivoimalaa. Tuulipuiston yhteisteho on maksimissaan 360 MW.
- **Vaihtoehto 2 (VE2):** Vaihtoehdossa VE2 tarkastellaan vaihtoehtoa VE1 pienempää tuulivoima-alueita, jossa rakennetaan enintään yksikköteholtaan 7–10 MW:n 32 tuulivoimalaa. Vaihtoehdon VE2 tuulivoima-alueen koko tarkentuu YVA-menettelyssä tehtävien selvitysten tulosten valmistuttua.

Tuulivoimaloiden liittämisessä sähköverkkoon tarkastellaan kahta päävaihtoehtoa. Molemmissa vaihtoehdoissa liityntäpiste on Fingridin Seitenoikean sähköasema tuulivoima-alueesta itään. Tarkasteltavat sähkönsiirtovaihtoehdot liittyvät Fingridin Nuojuankangas-Seitenoikea 400 + 110 kilovoltin voimajohtohankkeeseen. Fingridin voimajohtohankkeessa suunnitellaan uuden 400 + 110 kV voimajohdon rakentamista Vaalan Nuojuankankaan sähköasemalta Ristijärven ja Hyrynsalmen rajalle sijoittuvalle uudelle Seitenoikean sähköasemalle. Seitenoikean sähköasemalla on kaksi vaihtoehtoista sijaintia: Seitenoikea ja Matarakangas.

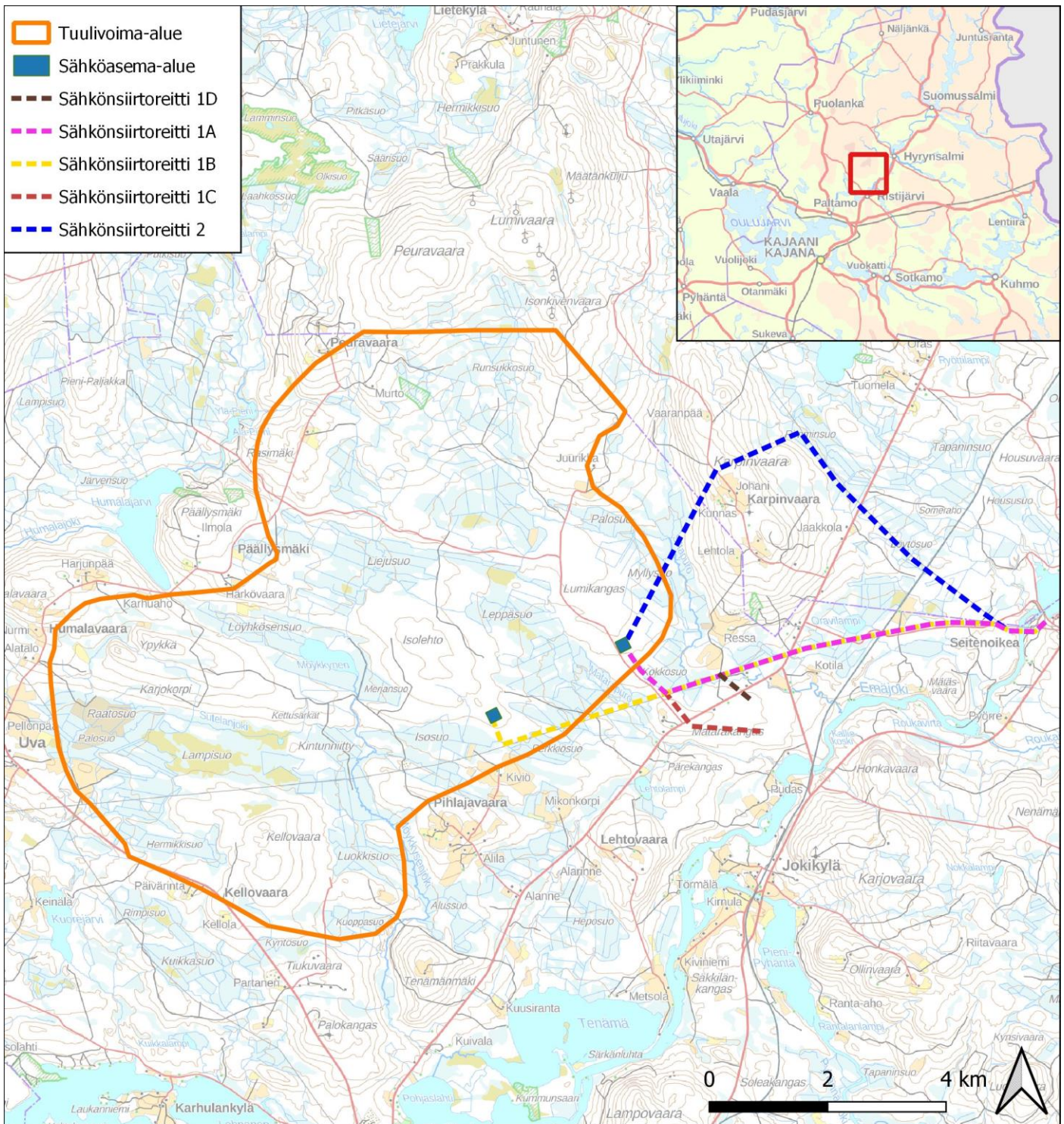
- **SVE1:** tuulivoima-alueen itäosasta noin 3–10 km pituinen 400 kV ilmajohto Fingridin olemassa olevan ja suunnitellun voimajohdon rinnalla itään Seitenoikean sähköasemalle
 - SVE1A: noin 10 km ilmajohto Seitenoikean sähköasemalle
 - SVE1B: noin 8 km ilmajohto Seitenoikean sähköasemalle
 - SVE1C: noin 3–5 km ilmajohto vaihtoehtoiselle Matarakankaan sähköasemalle
 - SVE1D: noin 3–5 km ilmajohto vaihtoehtoiselle Matarakankaan sähköasemalle
- **SVE2:** tuulivoima-alueen itäosasta yhteensä noin 10 km pituinen 400 kV ilmajohto, joka kulkee uutta johtokäytävää pitkin noin 5 km koilliseen, jonka jälkeen Kajaven olemassa olevan 110 kV johdon rinnalla kaakkoon Seitenoikean sähköasemalle.

Tuulivoima-alue ja sähkönsiirron vaihtoehdot on esitetty kuvassa 1. Tuulivoima-alueen raja- ja sähkönsiirtoreittien sijainnit tarkentuvat YVA-menettelyn edetessä. Tuulivoima-alue voi muuttua pienemmäksi ja voimaloiden määrä voi vähentyä suunnittelun ja selvitysten edetessä. Tuulivoima-alue tai voimalamäärä eivät voi kasvaa menettelyn edetessä.

Isolehdon tuulivoimahankkeen kaava-aloite on hyväksytty Ristijärven kunnassa 20.9.2023.

Ristijärven Isolehdon tuulivoimahankkeen ympäristövaikutusten arviointiohjelma on julkistettu Helmikuussa 2024. YVA-ohjelmaan voi tutustua verkossa www.ymparisto.fi sivustolla osoitteessa:

<https://www.ymparisto.fi/fi/osallistu-ja-vaikuta/ymparistovaikutusten-arviointi/islehdon-tuulivoimahanke-ristijarvi>

Tulostettu 20/09/2024, ML.

Pohjakartta @ Maanmittauslaitos

Kuva 1. Tuulivoima-alue ja vaihtoehtoiset sähkönsiirtoreitit.

RISTIJÄRVEN ISOLEHDON TUULIVOIMAHANKKEEN ASUKASKYSELY

VASTAAJAN TAUSTATIEDOT

1. Oletteko Isolehdon tuulivoimapuiston lähialueen asukas, käyttäjä tai muu hankkeesta kiinnostunut? (voit valita useamman vaihtoehdon)

- a) Vakituinen asukas
- b) Vapaa-ajan asukas
- c) Hankealueen maanomistaja
- d) Muu maanomistaja
- e) Metsästysseuran jäsen
- f) Aluetta virkistykseen säännöllisesti käyttävä
- g) Muu hankkeesta kiinnostunut

2. Kuinka kaukana asuntonne tai loma-asuntonne sijaitsee suunnitellusta hankealueesta (ks. kuva 1)? Mikäli omistat alueella useita, vastaa ensisijaisesti vakituisen asuntosi osalta

- a) Alle 3 kilometriä
- b) 3–5 kilometriä
- c) 5–10 kilometriä
- d) Yli 10 kilometriä
- e) Asun muulla paikkakunnalla
- f) En halua vastata

3. Missä asuntonne sijaitsee?

- a) Pihlajavaara tai Jokikylä
- b) Uva
- c) Ristijärven taajama
- d) Muualla Ristijärven kunnan alueella
- e) Hyrynsalmi
- f) Paltamo
- g) Puolanka
- h) Muualla, missä: _____
- i) En omista asuntoa/en asu lähialueella
- j) En halua vastata

4. Missä vapaa-ajanasuntonne sijaitsee?

- a) Iijärven rannalla tai sen lähialueella
- b) Ristijärven rannalla tai sen lähialueella
- c) Uvan, Pieni-Uvan, Iilammen tai Humalajärven rannalla tai niiden lähialueella
- d) Oravijärven tai Seitenjärven rannalla tai niiden lähialueella
- e) Emäjoen varrella tai sen lähialueella
- f) Muualla arviolta alle 10 km päässä hankealueelta
- g) Muualla arviolta yli 10 km päässä hankealueelta
- h) En omista vapaa-ajan asuntoa lähialueella
- i) En halua vastata

5. Minkä ikäinen olette?

- a) 18–29 vuotta
- b) 30–44 vuotta
- c) 45–64 vuotta
- d) Yli 65 vuotta

6. Oletteko käynyt jonkin olemassa olevan tuulivoimapuiston alueella tai oletteko nähnyt tuulivoimaloita lähietäisyydeltä maastossa?

- a) En ole
- b) Olen käynyt voimalan juurella
- c) Olen nähnyt voimaloita lähietäisyydeltä
- d) Olen nähnyt voimaloita vain kilometrien etäisyydeltä

HANKEALUEEN NYKYINEN KÄYTTÖ

7. Kuinka usein (keskimäärin) te tai joku perheestänne teette alla lueteltuja asioita suunnitteilla olevan tuulivoimapuiston tai suunniteltujen voimajohtoreittien läheisyydessä?

	Päivittäin	Viikoittain	Kuukausittain	Vuosittain /Kausi- luontoisesti	Harvemmin	En koskaan
Retkeilen tai ulkoilen alueella	1	2	3	4	5	6
Hiihdän alueella	1	2	3	4	5	6
Marjastan tai sienestän	1	2	3	4	5	6
Metsästään alueella	1	2	3	4	5	6
Metsänhoito, maanviljely alueella	1	2	3	4	5	6
Kalastan alueella	1	2	3	4	5	6
Käytän alueen teitä liikkumiseen	1	2	3	4	5	6
Tarkkailen ja nautin luonnosta alueella, esim. linnut, maisema	1	2	3	4	5	6
Jotain muuta, mitä? _____	1	2	3	4	5	6

SUHTAUTUMINEN TUULIVOIMAAN YLEISESTI

8. Ympyröikää seuraavista väittämistä parhaiten mielipidettänne kuvaava vaihtoehto.

	Täysin samaa mieltä	Melko samaa mieltä	Ei samaa eikä eri mieltä	Melko eri mieltä	Täysin eri mieltä	En osaa sanoa
Kannatan tuulivoiman lisäämistä energianlähteenä Suomessa	1	2	3	4	5	6
Tuulivoima on kestävä ja se säästää luonnonvaroja	1	2	3	4	5	6
Pidän tärkeänä, että Suomi vähentää hiilidioksidipäästöjä	1	2	3	4	5	6
Pidän tärkeänä, että Suomi vähentää riippuvuutta tuontienergiasta	1	2	3	4	5	6
Olen perehtynyt tuulivoiman vaikutuksiin monipuolisesti	1	2	3	4	5	6
Luotan viranomaisten ammattitaitoon ja lakeihin, jotka ohjaavat tuulivoiman suunnittelua	1	2	3	4	5	6
Mielestäni tuulivoimaa kannattaa keskittää isoille tuotantoalueille	1	2	3	4	5	6

ARVIOT TUULIVOIMAHANKKEEN VAIKUTUKSISTA

9. Miten suunnitteilla olevan tuulivoimapuiston toteuttaminen mielestänne vaikuttaisi seuraaviin asioihin omassa elinympäristössänne verrattuna nykytilanteeseen?

	Erittäin myönteisesti	Melko myönteisesti	Ei ole vaikutusta	Melko kielteisesti	Erittäin kielteisesti	En osaa sanoa
Asumisviihtyvyys (vakituinen, loma) tuulivoimaloiden rakentamisen aikana	1	2	3	4	5	6
Asumisviihtyisyys (vakituinen, loma) tuulivoimaloiden toiminnan aikana (mm. välke, ääni jne. vaikutukset)	1	2	3	4	5	6
Rauhallisuus	1	2	3	4	5	6
Luonnonläheisyys	1	2	3	4	5	6
Maisema	1	2	3	4	5	6
Ulkoilu- ja virkistysalueiden käyttö	1	2	3	4	5	6
Luonnon tarkkailu ja luonnosta nauttiminen	1	2	3	4	5	6
Metsästysmahdollisuudet	1	2	3	4	5	6
Sienestys ja marjastus	1	2	3	4	5	6
Maatalous tai metsätalous	1	2	3	4	5	6
Muu elinkeinon harjoittaminen	1	2	3	4	5	6
Liikenteen infra, sujuvuus ja turvallisuus	1	2	3	4	5	6
Kiinteistön arvo	1	2	3	4	5	6
Alueen arvostus	1	2	3	4	5	6

10. Miten suunnitteilla olevan tuulivoimapuiston toteutuminen mielestänne vaikuttaisi seuraaviin asioihin kuntatasolla verrattuna nykytilanteeseen?

	Erittäin myönteisesti	Melko myönteisesti	Ei ole vaikutusta	Melko kielteisesti	Erittäin kielteisesti	En osaa sanoa
Kunnan imago	1	2	3	4	5	6
Kunnan talous ja elinvoimaisuus	1	2	3	4	5	6
Kunnan palvelut	1	2	3	4	5	6
Alueen työllisyys	1	2	3	4	5	6
Matkailu, turismi	1	2	3	4	5	6
Toimeentulo- ja tulonsaantimahdollisuudet	1	2	3	4	5	6
Muuhun, mihin? _____	1	2	3	4	5	6

SUHTAUTUMINEN TUULIVOIMAHANKKEESEEN

11. Ympyröikää seuraavista väittämistä parhaiten mielipidettänne kuvaava vaihtoehto.

	Täysin samaa mieltä	Melko samaa mieltä	Ei samaa eikä eri mieltä	Melko eri mieltä	Täysin eri mieltä	En osaa sanoa
Suunniteltava hanke on mielestäni kannatettava	1	2	3	4	5	6
Hankkeen edut ovat suuremmat kuin hankkeesta aiheutuvat haitat	1	2	3	4	5	6
Hanke on tärkeä seudun elinvoimaisuuden näkökulmasta (mm. kiinteistöverotulot)	1	2	3	4	5	6
Suunniteltava hanke ja alueen nykyinen käyttö sopivat mielestäni yhteen	1	2	3	4	5	6
Koen, että minulla on riittävästi mahdollisuuksia vaikuttaa hankkeen suunnitteluun	1	2	3	4	5	6
Teiden ja tieyhteyksien rakentaminen on hyvä asia	1	2	3	4	5	6
Alueelle sopii tuulivoima, mutta tuulivoima-alueen tulisi olla suunniteltua pienempi	1	2	3	4	5	6
Tuulivoimaloiden sijaintia tulisi muuttaa	1	2	3	4	5	6
Sähkönsiirtoreittien sijaintia tulisi muuttaa	1	2	3	4	5	6

TIETOISUUS HANKKEESTA, TIEDOTTAMINEN

12. Oletteko saaneet tietoa suunnitteilla olevasta tuulivoimahankkeesta ennen tätä kyselyä tai osallistunut hankkeesta käytävään keskusteluun? (voit valita useamman vaihtoehdon)

- a) Olen osallistunut hankkeesta käytyyn julkiseen keskusteluun
- b) Olen keskustellut hankkeesta lähiympäristön asukkaiden kanssa
- c) Olen lukenut hanketta koskevia mielipide- tai lehtikirjoituksia
- d) Olen osallistunut hankkeesta järjestettyyn asukas-/yleisötilaisuuteen
- e) Olen lukenut hankkeesta ELY-keskuksen, Ristijärven kunnan tai hankevastaavan nettisivuilta
- f) Olen lukenut/saanut tietoa hankkeesta muusta lähteestä
- g) Luen hankkeesta ensimmäisen kerran

13. Miten haluaisitte saada lisää tietoa tuulivoimapuiston suunnittelusta, mahdollisesta rakentamisesta tai toiminnasta? (voit valita useamman vaihtoehdon)

- a) Internetistä, esim. yrityksen sivuilta
- b) Lehdistötiedotteilla
- c) Yleisötilaisuuksilla
- d) Muulla tavalla, miten? _____

14. Mistä asioista haluaisitte saada lisää tietoa? (voit valita useamman vaihtoehdon)

- a) Tuulivoimaloista, tarkenna:
- b) Sähkönsiirtoreiteistä, tarkenna:
- c) Osallistumismahdollisuuksista, tarkenna:
- d) Hankkeen/suunnittelun etenemisestä, tarkenna:
- e) Hankkeen ympäristövaikutuksista, tarkenna:
- f) Jostain muusta, mistä:

AVOIMET KYSYMYKSET

15. Kuvailkaa halutessanne suunnitellun tuulivoima-alueen tai suunniteltujen sähkönsiirtoreittien lähiympäristön nykyistä käyttöä tai merkitystä elinympäristössänne?

16. Täsmentäkää halutessanne näkemyksiänne tuulivoimahankkeen vaikutuksista. Miten hankkeesta mahdollisesti aiheutuvia haitallisia vaikutuksia voitaisiin estää tai vähentää? Entä miten myönteisiä vaikutuksia voitaisiin lisätä?

17. Mitä asioita toivoisitte erityisesti otettavan huomioon suunnitteilla olevan tuulivoimapuiston suunnittelussa ja ympäristövaikutusten arvioinnissa?

18. Mitä muuta haluatte kommentoida tähän hankkeeseen tai kyselyyn liittyen?

Kiitos vastauksistanne!